

IZHOD IZ KRIZE JE MOGOČ

Skupščina občine Ljubljana Moste-Polje se ni sestala že od letošnjega februarja, ko je nastal spor zaradi volitev novega župana. Znano je, da so Demosove stranke nasprotovale kandidaturi Antea Madjarja, vodje poslanskega kluba LDS. Gospoda Madjarja smo vprašali, kakšno je po njegovem mnenju trenutno stanje v skupščini in kakšno stališče ima o tem njegova stranka.

»Po parlamentarnih počitnicah smo se v septembru, dvakrat na našo pobudo in enkrat na pobudo koalicijskih strank Demosa, srečali na sestankih, na katerih smo si izmenjali informacije in se seznanili s stališči druge strani o izhodu iz nastale krize. LDS je uradno obvestila Demos, da je pripravljena odstopiti od kandidature za mesto župana, vendar pod pogojem, da se drugače razporedi politična moč v skupščini in izvršnem svetu. V ta nova razmerja je treba vključiti tudi Združeno listo socialnih demokratov, saj brez nje ne gre. Zdaj je torej »žogica« na strani Demosovih strank. Vsi skupaj pa smo prišli do spoznanja, da lahko drug drugega blokiramo in da moramo stopiti skupaj, če hočemo »potegniti voz iz blata«. S skupnimi močmi moramo najti dogovor in kompromis, v katerem ne bo ne pora-

ženca in ne zmagovalca. Ko bo sklenjen dogovor, je potrebno sklicati skupščino, na kateri bi reševali kadrovske zadeve in sprejeli letošnji proračun. Pregledati moramo dosedanje delo izvršnega sveta in reševati probleme zazidalnega načrta vzhodne obvoznice, kar je za Ljubljano in našo občino velikega pomena. Tudi če ne bi prišlo do dogovora, si bosta LDS in ZL prizadevali za sklic posebne seje skupščine v decembru z eno samo točko dnevnega reda, to je spremembo zazidalnega načrta vzhodne obvoznice. V nasprotnem primeru lahko pride do velike škode, saj bi npr. Celjani ali Mariborčani lahko prej začeli graditi cesto.

Ali se v vaši stranki pripravljate na lokalne volitve in na oblikovanje enotne ljubljanske občine?

Naša stranka ima izdelano podobo prihodnje Ljubljane v okviru nove lokalne samouprave in njene organiziranosti. V stranki o tem razpravljamo in se sestajamo v strokovnih komisijah. Vendar se zavedamo, da moramo

Ante Madjar
(Fotografija Borut Krajnc)

po črki zakona nekatere stvari sprejeti v skupščini, drugače bomo šli v Ljubljano »goli in bos«. Priprave na referendum in volitve zahtevajo določene odločitve skupščine. Spremeniti moramo tudi statut naše skupščine, ker je še zdaj v veljavi statut iz leta 1984. Zagotavljam, da si do LDS pri-

zadevala, da se skupščina sestane. Vendar pa ne moremo odstopiti od naše podobe stranke in njenih stališč, čeprav nas nekateri najodgovornejši v občini imenujejo pobčke iz LDS.

Vsakdanje življenje v občini mora teči dalje, ne glede na blokade skupščine. Izvršni svet mora namreč kljub temu delovati v prid občanom. Kako ocenjujete njegovo delo?

Na spomladanski seji skupščine je LDS odrekla podporo izvršnemu svetu občine in zahtevala glasovanje o njegovi zaupnici. To je bila politična ocena. Za strokovne zadeve ne moremo odgovarjati, ker nas pač ni poleg. Res je, da so seje izvršnega sveta javne, vendar se na njih samo glasuje o stališčih, pri operativnih zadevah pa nas ni poleg. Ker smo ena od tistih strank, ki je pred tremi leti in pol postavila izvršni svet, imamo legitimno pravico, da glasujemo o njegovi zaupnici. Žal ne pride do seje, da bi o tem glasovali. Zakaj, ne vem. Nekateri pravijo, da je zahteva po glasovanju o zaupnici neresna zadeva, vendar zagotavljam, da smo resno mislili s tem, kar smo zapisali o izvršnem svetu. Mi trdimo, da je izvršni svet tako strokovni kot politični organ skupščine, medtem ko predsednik IS poudarja, da je samo strokovni. Toda tudi strokovnost je sem in tja vprašljiva, saj so nekateri posamezniki na sodišču dobili tožbe proti izvršnemu

svetu. Uprava je bila do zdaj dobra, žal pa iz nje odhaja nekaj strokovnjakov. Bojim se, da tudi zaradi vzdušja v hiši. Verjetno odhajajo tudi zaradi tega, ker ne vedo, kaj prinaša nova lokalna samouprava. Odgovorni bi si morali prizadevati, da bi visoko usposobljene strokovnjake zadržali tudi za novo lokalno samoupravo.

Na republiški ravni in tudi v nekaterih občinah se je oblikovala velika koalicijska. Ali je takšna koalicijska v občini Moste-Polje mogoča?

Menim, da je oblikovanje takšne koalicijske edina pot, ki pelje iz krize. Ali to imenujemo veliko koalicijsko ali dogovor, je manj pomembno. Stranke Demosa pa se morajo zavedati, da bosta pri dogovoru LDS in ZLSD zahtevali, da sta soudeleženi pri odločanju in funkcijah v občini. Brez tega pač ne gre. Samo trkanje na zavest ljudi je premalo. Sem optimist in upam, da bo dogovor sklenjen. Morda bomo oblikovali močansko veliko koalicijsko, ki se je pred štirimi leti zaradi izobčenja SDP zdela nemogoča. Nihče izmed nas treh ne more biti sam. LDS je središnja os, na kateri se uravnoveša politična moč. Vsak izmed nas pa bo moral pokazati več tolerantnosti, tako da bodo odpadli vsi vzroki, ki preprečujejo dogovor.

MARJAN KOVAČEVIČ-BELTRAM

IZ PARLAMENTA

Danes, ko to pišem, je petek – 15. oktobra 1993 – in septembrsko zasedanje traja neprekinjeno že petnajsti dan. Kaj to pomeni, najbrž nima smisla podrobno opisovati. Za ponazoritev naj omenim le, da smo pri 33. točki dnevnega reda, ki jih sicer šteje kar 50.

Prepričana sem, da ste o dogajanju v parlamentu kar dobro obveščeni, saj tisk ter radio in televizija o njem obširno poročajo. Toda temi, o kateri nameravam pisati, so ob obilici drugih zadev, žal, namenili bolj skromno pozornost. Gre pa za zakon o družinskih prejemkih. Kaj nam prinaša? Po mojem mnenju veliko. Zakaj? Zato, ker uvaža univerzalni otroški dodatek, ki bo začel veljati 1. januarja 1996. leta in ne šele 1998., kot je predlagala vlada.

Zato, ker je višina tega dodatka, tudi zaradi zelo zavzetega dela poslanske skupine Demokratov, višja od vladnega predloga. Poglejmo številke. Če bi univerzalni otroški dodatek začel veljati ta trenutek, bi bili zneski naslednji:

predlog vlade % zajamčene plače	sprejet predlog poslancev % zajamčene plače	
– za predšolskega otroka	10 % = 2.500 SIT	13 % = 3.250 SIT
– za šoloobveznega otroka	13 % = 3.250 SIT	16 % = 4.000 SIT
– za otroka od 15. do 26. leta	14 % = 3.500 SIT	17 % = 4.250 SIT

Višina navedenih zneskov je neto, torej taka kot bi jo upravičenci dejansko dobili.

Druga pomembna sprememba, ki smo jo poslanci dosegli, pa je ta, da smo razširili vstopni cenzus za 7 %, kar pomeni, da bo selektivni otroški dodatek, ki ga zdaj prejema 154.000 upravičencev, ko bo zakon začel veljati, prejemale še dodatnih 70.000 otrok. Ali povedano z govorico števil: ta dodatek bo lahko na zahtevo staršev dobil vsak otrok iz družine, katere povprečni mesečni prejemki v lanskem letu niso presegli 15.400 tolarjev. Višina dodatka je razdeljena v šest razredov (glede na dohodek pač) in znaša od najmanj 1.750 do največ 5.500 tolarjev.

Najpomembnejša novost pa je STARŠEVSKI DODATEK. To je denarna pomoč staršem ob rojstvu otroka. Njegova višina je 52 % zajamčene plače, kar bi ta trenutek znašalo 13.000 SIT na mesec. Starševski dodatek pripada materi (oz. drugemu upravičencu), ki ni zaposlena, ki je državljanica Slovenije in ima stalno prebivališče v Sloveniji leto dni. Ta

pomoč bo torej namenjena vsem brezposelnim, študentkam in kmetikom.

Ob tem moram povedati, da je bila

Otroci so bili na izletu v Slapah. Na poti do svojega vrta Ob rjavi cesti so morali tudi čez nevarno Zaloško cesto. Njim je uspelo. Na naših cestah pa še vedno vsako leto umre za dva razreda otrok. (Foto: S. G.)

razprava na to temo v parlamentu izredno vroča, da bo verjetno še bolj ob zadnjem, tretjem branju, ko bo zakon dejansko sprejet. Sama sem sicer predlagala, da bi to storili že na tej seji (poslovnik nam namreč to omogoča), toda predlagatelj zakona (vlada) nam žal, ni predložil časopisa in tako bomo zakon najverjetneje dokončno sprejemali šele prihodnji mesec.

Toliko o tej, po mojem mnenju vsaj za tiste ki imamo otroke, izredno pomembni temi. Druga, ki se je želim dotakniti, pa je dohodnina. Po novem zakonskem predlogu naj bi za vse veljala nekakšna splošna 10 % oprostitve (glede na povprečno mesečno plačo v RS), dodatne olajšave pa so le 3 % (prej 10 %) za nekatere namene. (Na primer: sredstva za nakup vrednostnih papirjev, ki jih izda država, za nakup ali gradnjo stanovanja oziroma stanovanjskih hiš, za vzdrževanje kulturnih spomenikov, katerih lastnik je zavezanec, prispevke in premije za povečanje socialnega položaja zavezance... Med njimi pa ni več knjig, učbenikov, športnih rekvizitov in podobnega!) ter 10 % olajšava za prvega otroka, za vsakega naslednjega pa dodatne 3 odstotke.

DANICA SIMŠIČ

DEMOKRATI
demokratska stranka

DEMOKRATI SO NAJBOLJ DEJAVNI

Analitiki znajo povedati, da prebega poslancev iz ene v drugo stranko v parlamentih zahodnoevropskih držav niso ravno pogosti. Običajno namreč pomenijo začetek konca prebegove politične kariere. To, da je teh prebegov pri nas več, pripisujejo še ne do kraja izgrajenim strankam, ki nastopajo na slovenskem političnem odru. Primer Andreja Lenarčiča, ki je iz poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke prestopil k Bavčarjevemu demokratu, to potrjuje.

Ste Nacionalno stranko zapustili samo zaradi objave, da je bil predsednik stranke Zmago Jelinčič sodelavec državne varnosti?

LENARČIČ: »To je bila, bi rekel, pika na i, zadnji od povodov. Sam sicer temu ne dajem največje teže, je pa res, da se je ravno skozi to zadevo pokazala tista prava luč odnosov v stranki. Zakaj nisem odšel že ob prvem razkolu takoj po volitvah? Razlogi, ki so jih »ubežniki« takrat navedli, saj veste, glasovanje za Drnovška in podobno, niso bili dovolj tehtni. To še danes mislim. Jasno je namreč bilo, da je poslanska skupina SNS imela težo v parlamentu samo zaradi svoje številčnosti, drugih globljih vsebinskih povezav med nami takrat ni bilo moč ugotoviti. Ko se je poslanska skupina prepolovila, se je strahovito zmanjšala njena teža v parlamentu, njena identiteta je bila še bolj zamegljena, zožil se je njen maneverski prostor, skratka, če so takrat mislili z razcepom doseči korekcije v delovanju stranke, so to s prepolovitvijo poslanske skupine v bistvu onemogočili.«

Lahko to bolj natančno pojasnite?

LENARČIČ: »Namesto o močni parlamentarni skupini se je začelo razmišljati o popolnoma drugih stvarih. Da so Jelinčičeva dejanja vsaj zanimiva, če že ne problematična, je bilo jasno že takrat. Samo po sebi to seveda nič ne pomeni, poslanska skupina ni ne strokovno, ne politično delovala enotno zaradi drugih nasprotij. V bistvu se v poslanski skupini nismo o ničemer dogovarjali, ne o vsebini, ne o taktiki delovanja, vse je bilo bolj ali manj prepuščeno lastnim pobudam poslanstva. Sčasoma je to postajalo destruktivno, če lahko uporabim to močno besedo, vse se je omejevalo na nekakšno aferaštvo, razglasanje nekakšne ogroženosti, prisluškovanja in podobno. Vsekakor zadeve niso kazale na bodočo uspešnost. Skupina je svojo katastrofo doživela, ko se pravzaprav še ni vedelo za kaj gre, ko se je struktura odnosov v parlamentu šele razvijala.«

Splošna ocena je, da nacionalisti zdaj delujete kot razbita vojska in le redkokdaj se najdete skupno stališče?

LENARČIČ: »Odgovor, zakaj je tako, je zelo preprost. Ne želim Zelenim karkoli prilepiti in se jim za naslednjo primerjavo oprostam, toda zadeva je podobna njim. Nacionalizem tako kot varstvo okolja ni identiteta, ni prava celovita politična identifikacija. Ekološko ali nacionalistično

Andrej Lenarčič

konotacijo najdemo lahko pri različnih strankah in skupinah, desnih in levih, ne le v eni. Meni je pojav nacionalne stranke preprosto odprl pot v parlament. Ponudili so mi kandidacijo in rade volje sem jo sprejel, ker sem bil prepričan, da je v mojem okolju to najbolj gotova pot v parlament, veliko bolj gotova kot pri krščanskih demokratih – te sem zaradi meni nesprejemljivih teženj pri njih zapustil že prej.«

S prestopom k demokratu svojega nacionalističnega prepričanja, če smem tako reči, niste spremenili?

LENARČIČ: »Nacionalizem ni enoznačna politična nota, še posebej, če ga pri nas gledamo zgodovinsko. Nam občutno manjka nacionalne zavesti, ne tiste v smislu rodovne pripadnosti, temveč v smislu pripadnosti slovenski državi. To se zlasti vidi, čeprav se čudno sliši, prav v hrupnem zaganjanju v rodovno, genetsko poreklo. Tisti, ki se na to najbolj sklicujejo, ti so najmanj nacionalisti. Preprosto ne razumejo, da smo mi skozi vsa stoletja imeli narodno zavest kot pomožno identiteto, ker nismo imeli državne. Rodovno identiteto, se pravi slovenstvo smo razglašali proti tuji državi, recimo avstrijski in kasneje jugoslovanski. Danes slovensko državo imamo in tega nam zdaj ni treba več početi, zato pa moramo toliko bolj krepiti zavest in zaupanje v svojo državo in njene državljane.«

Zakaj ste si za svojo novo poslansko skupino izbrali ravno demokrat?

LENARČIČ: »Najprej sem nameraval delovati kot samostojni poslanec, čeprav se mi je že takrat zdelo, da bo to neuporabno. Način dela parlamenta je pač vezan na obstoj poslanskih skupin in kot posameznik izven njih nima prav nobenih možnosti vplivati na dogajanja. Biti nevezan

poslanec sicer ni prepovedano, je pa brezupno, kajti izločen si iz vseh bistvenih informacijskih in strokovnih tokov parlamenta. To vedo tudi stranke, zato so me vse razen ene vabile k sebi. Odločil sem se za demokrat. Demokrati so v tekočem delu parlamenta bili najbolj dejavni in učinkoviti, čeprav ne najbolj medijsko odmevna stranka. Kaže, da je bilo odločilno tudi to, da sem večino vodilnih ljudi stranke poznal osebno. Naj omenim samo profesorja Bučarja, pa Spomenko Hribar in druge. To je svet Inštituta za sociologijo, kjer sem sam veliko sodeloval, to je svet ljudi, ki jih razumem, se z njimi lahko pogovarjam.«

Demokrati imajo tako iz Most kar dva poslance v državnem zboru. S čem se zdaj v parlamentu največ ukvarjate?

LENARČIČ: »Res je, skupaj s kolegico Danico Simšič delujem predvsem pri urejanju socialnih vprašanj, ki jih obravnava parlament. Deloma sem se z njimi ukvarjal že prej in sva bila s kolegico Simšičevo skupaj v istih delovnih telesih parlamenta, deloma sem se za to področje odločil, ker sem bil tudi družinsko najbolj sočuten s to platjo družbene stvarnosti. Moram pa reči, da je pri marsikateri stvari kolegica veliko globlje, kot sem sam in ji velikokrat le pomagam.«

J. M.